

ENCARA S'IGNORA SI ÉS VIU O SI VA MORIR A BRASIL, FA UNS ANYS

Els horrors de Mengele (i 3)

La medicina nazi fou un dels capítols més sinistres del Tercer Reich; Mengele, un dels exponents més ferotges. Amb aquest capítol acabem el sumari de les seues accions al camp d'Auschwitz.

J. Franquet

«**M**atar també és un assumpte mèdic». Ho va dir l'advocat Servatius, de Colònia, que mai no va pertànyer al partit nazi, però que sabia ben bé de què parlava. No debades fou, a Nuremberg, defensor del doctor Karl Brandt, metge personal de Hitler i cap del programa d'eutanàsia, i, a Jerusalem, defensor d'Adolf Eichmann.

A l'antiga capital d'Israel, en 1961, Servatius declarà Eichmann innocent de les acusacions que li imputaven responsabilitat en «la replega d'es-

quelets, esterilitzacions, morts per gas i semblants assumptes mèdics». Interromput pel jutge Halevi, s'explicà més encara: «era realment un assumpte mèdic, ja que fou disposat per metges. Era una qüestió de matar. I matar també és un assumpte mèdic».

Els metges assassins

Mengele no va ser l'únic metge alemany compromès en «assumptes» que tenien com a objectiu la mort dels pacients. Ja en 1935, Hitler havia dit al director general de medicina del Reich, Gerhard Wagner, que «si

Matar, sense excusa

Darrera llista dels crims

1. En un moment no determinat, l'acusat sembla haver matat almenys un reclus de nacionalitat desconeguda, per trobar-se en el carrer del camp sense estar-hi autoritzat.

2. Hi ha indicis que, en un moment no determinat, Mengele va convidar la testimoni F. i una altra reclusa i dues parelles de bessones entre 10 i 15 anys a «passejar» en cotxe per dins del camp. Abans de partir, es suposa que va donar dolços a les bessones. Quan, prop dels crematoris, tots havien deixat el cotxe, sembla que Mengele va matar, insidiosament, amb trets a la nuca les quatre xiques.

3. Quan, en un moment donat,

l'actor H., reclus a Auschwitz, va declarar, en presència de l'acusat, que no temia la mort, Mengele va dir al tinent K. de la SS, el qual presenciava l'escena com a apuntador: «Si aquest reclus ho demana tant, ¡pegali un tir!»; a continuació sembla que K. va traure la pistola i va matar el reclus.

4. Es diu que en 1943, Mengele va matar a trets, personalment, una jove d'uns 16 anys, la qual, per angoixa mortal de les cambres de gas, havia fugit a la teulada.

5. Es suposa que en la segona meitat de 1943 va matar a trets, personalment, dos infants gitanos que s'havien amagat en el camp.

6. En un moment no determinat, sembla que Mengele va llançar al foc el fill nounat de la reclusa S. de Viena, i li provocà, així, la mort.

7. Diuen que l'acusat li va llevar el seu fill nounat a una russa, agafant-lo pel cap i llançant-lo als cadàvers.

8. Per maig/juny de 1943 es suposa que va matar una polonesa amb una injecció de fenol, perquè la dona que acabava de parir no volia permetre que matàs el seu bebé.

9. A començament d'octubre de 1943 diuen que l'acusat va matar un nounat que sostenia en braços la testimoni H., per mitjà d'una injecció de fenol, en el bloc 25 B del camp de concentració de dones.

10. Al gener de 1944 fou mort un

Una manifestació antijueva dels neonazis (Hamburg, 1978), que recorda massa les de pre-guerra, quan tropes de la SA exigien el boicot a les mercaderies jueves.

Fugir, salvar-se

Indubtablement, Mengele no estava sol en els seus experiments. Va ser un més, dels metges assassins, un més a Auschwitz —on tots els crims eren possibles i habituals— i un més a l'hora de fugir, enmig d'una espessa operació de salvament de nazis, propiciada per alguns dels vencedors i que els alemanys vençuts no tenien cap interès a impedir. Els qui van escapar trobaren vies segures —com Mengele—. Els qui es quedaren a Alemanya foren, en molts casos, ràpidament «desnazificats» i reincorporats a la vida normal.

Ara, quan la cerca de Mengele s'havia intensificat, l'aparició d'un cadàver ha resultat ben oportuna. El fill, Rolf Mengele, un advocat de 41 anys que viu a Friburg, s'ha adherit ràpidament a la tesi d'un Mengele mort a Brasil. Alhora, ha declarat sentir compassió per les víctimes de l'holocaust, quan en cap moment no havia fet res per a reparar les accions del seu pare. S'explica, per l'ambient familiar. El pare del metge, Karl, ja fou nazi; els dos germans, també. Hi ha indicis, finalment, que el fill, Rolf, ha tingut relació amb grups neonazis. L'enigma, però, segueix obert. Potser per sempre.

esclatava la guerra, imposaria la qüestió de l'eutanàsia, ja que en temps de guerra és més fàcil que en temps de pau».

Seguint aquesta idea, entre desembre de 1939 i agost de 1941, entorn de 50.000 alemanys van ser morts per emanacions de monòxid de carboni administrades en llocs que, com els d'Auschwitz, aparentaven ser dutxes i sales de bany. L'opinió alemanya no raccionà tan favorablement com el *führer* esperava i l'operació fou abandonada, quasi alhora que se n'emprenia la continuïtat a l'est d'Alemanya. A Auschwitz, per exemple, amb tècnics procedents del

Departament de Salut Pública.

L'eutanàsia, la forma «humanitària» de matar, serví de cobertura per a un programa d'extermini als territoris ocupats a l'est del Reich. Primerament deportaven poblacions i grups ètnics sencers. Després, per a estalviar els dolors de la deportació als qui no servien per a treballar o als qui s'esgotaven fent-ho, els mataben. I no sense excuses. En l'anomenat «judici dels metges», celebrat a Nuremberg després de la guerra, els acusats no deixaren de citar frases i arguments extrets de científics amb prestigi universal, com a suposada fonamentació de les matances.

infant nounat per ordre de l'acusat, en el bloc 17 del camp de recluses a Auschwitz-Birkenau.

11. Pel gener de l'any 1944 sembla que l'acusat va matar, mitjançant una injecció, un bebè de pocs dies en el camp de recluses a Birkenau, amb el comentari que no hi havia espai per a infants nounats.

12. Mengele és acusat d'haver causat la mort d'un reclus al juliol de 1944, obligant un sentinella de l'esquadra de gossos a llançar el seu gos contra el reclus; aquest, per temor al gos, va córrer cap al filferro espinós, carregat d'electricitat, que rodejava el camp, on va morir, fet que l'acusat havia, com a mínim, acceptat.

13. Es suposa que durant una selecció de camp, en l'estiu de 1944, Mengele va matar amb un tir el cap del «servei de treball», rabiós que aquell permetès que reclusos ja seleccionats a la mort per gas es reincorporassen als capaços de treballar:

14. També es suposa que va separar, en una selecció de camp, el doctor L., destinant-lo a la mort per asfíxia perquè el doctor L. no havia inclòs els reclusos no capaços de treballar en la llista de les persones destinades a la gasificació; tot i això, el doctor L. no va morir, perquè un cap de fila de l'SS el va salvar finalment de la mort per gas.

15. Sembla que a l'octubre de l'any 1944, en el camp C, l'acusat va abatre, amb un objecte que sostenia amb el puny, un infant entre 12 i 14 anys que havia cridat en la revista matinal; aquest va caure sense vida, mort acceptada per l'acusat.

16. Hi ha indicis que Mengele, en un gran nombre de casos, obligava dones embarassades a tombar-se d'esquena en terra i els trepitjava a continuació, amb botes, la panxa, fins que es produïa la pèrdua del fetus. Encara que algunes dones sobrevien aquest tractament, l'acusat

n'acceptava, si més no, la mort, pel mètode d'avortament practicat.

17. Es suposa que per l'agost/setembre de 1944 l'acusat va «castigar» la testimoni B. i la seua cosina Erna B., quan, durant un «bloqueig del bloc», havien deixat la seua barraca, malgrat la prohibició, extraient-los una gran quantitat de sang; i acceptà, si més no, la mort de les recluses. Mentre la testimoni B. sobrevivia, la reclusa B va morir després de l'extracció.

18. Mengele també és acusat d'haver afusellat, al gener de 1944, al camp Auschwitz-Monowitz, durant l'«acció de cartes» duta a terme pel cap d'assalt H. de l'SS, de la Central de Seguretat del Reich (RSHA), reclusos jueus, perquè es negaven a escriure als seus familiars, seguint el seu dictat, que havien arribat a un camp de treball agradable, que eren tractats bé i que els familiars els seguïssen.